

DESCRIPCIÓ DEL FONS JOAN MASÓ I VALENTÍ

1 ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

- 1.1 CRDI (Centre de Recerca i Difusió de la Imatge) de l'AMG (Arxiu Municipal de Girona)
- 1.2 Fons Joan Masó i Valentí
- 1.3 1922 - 1963 (predomina 1922 - 1936)
- 1.4 Fons
- 1.5 1.092 fotografies

2 ÀREA DE CONTEXT

- 2.1 El fons ha estat generat per Joan Masó i Valentí.
- 2.2 Joan Masó i Valentí (Girona, 1883 - 1973) estudià Farmàcia i exercí la professió durant uns anys, fins que degut a la mort del seu pare hagué de dirigir la impremta familiar situada al carrer Ballesteries de Girona (Impremta Masó). La formació del seu fons fotogràfic es degué a la seva afecció per la fotografia i al fet de poder disposar d'un càmera fotogràfica l'any 1922. La majoria de les imatges del fons foren preses entre 1922 i 1923, essent pràcticament inexistent la seva producció amb posterioritat a la Guerra Civil. En un primer moment, l'any 1922, la pràctica totalitat de les imatges se centraren en Girona, passant a un segon terme a partir de l'any següent, on bàsicament Masó copsà imatges de les seves excursions i viatges per Catalunya: Setcases, Camprodon, Castellar de n'Hug, la Seu d'Urgell, Barcelona, Terrassa, Montserrat, París, etc. Aquesta activitat fou especialment significativa sota el marc del Grup Excursionista i Esportiu Gironí (GEIEG), dins del qual i juntament amb Josep Xaudiera va fundar l'any 1930 la secció de fotografia. Sens dubte, però, un dels aspectes més interessants de Joan Masó com a fotògraf és el fet de ser el primer autor del qual es té constància que realitzés fotografies en color de Girona.
- 2.3 1922-1973
- 2.4 Després de la mort de Joan Masó el fons es mantingué en mans de la família, que en feu donació a l'Ajuntament de Girona en tres fases, el 1988, el juny de 1993 i el 1995.
- 2.5 Donació del senyor Josep Fontanet Masó efectuada en tres períodes, el 1988, el juny de 1993 i el 17 de març de 1995. El gruix de fotografies es va donar el 1988; el 1993 es va fer donació de 6 autocroms estereoscòpics i el 1995 de 12 autocroms més.

3 ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

- 3.1 El fons està format per 1.043 fotografies en positiu, blanc i negre i en suport vidre; 12 fotografies en positiu blanc i negre i en suport plàstic; 18 fotografies en positiu, color i en suport vidre; 826 fotografies en negatiu, blanc i negre, en suport vidre; 192 fotografies en negatiu, blanc i negre i en suport plàstic. En general, positiu i negatiu corresponen a la mateixa imatge. El seu format és de 45 x 107 mm. Es tracta de fotografia d'afecionat, bàsicament de temàtica excursionista, de Girona i altres poblacions de Catalunya, especialment de les comarques gironines. Totes les imatges són fotografies estereoscòpiques realitzades amb una càmera Stereoflectoscopi Voigtlander 45x107 mm. Les imatges en color, també estereoscòpiques, són autocroms (primer procediment en color) i com hem dit constitueixen, ara per ara, les primeres imatges en color de Girona. En total es conserven 18 autocroms de la sèrie de 21 que sabem que va fer.
- 3.2 Només s'ha procedit a l'eliminació dels contenidors originals.
- 3.3 No es preveuen ingressos addicionals al fons.
- 3.4 El tractament realitzat s'ha centrat en la seva classificació per tipus d'imatge (negatiu/positiu), la seva reubicació i instal·lació en materials de conservació i en l'elaboració d'uns índexs bàsics que s'han informatitzat.

4 ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

- 4.1 Es tracta de documentació privada.
- 4.2 El seu accés és lliure.
- 4.3 L'Ajuntament de Girona en deté tots els drets d'explotació d'acord amb el conveni de

donació i els terminis que estableix la legislació i n'autoritza la reproducció sota les condicions establertes en cada cas pel Centre de Recerca i Difusió de la Imatge.

- 4.4 Documents fotogràfics.
- 4.5 Els suports tant en vidre com en plàstic de les fotografies presenten una bona conservació.
- 4.6 Existeix instrument de descripció a nivell d'índex de fotografies per noms de llocs i dates (realització de Carme Sais i Dolors Cárceles).

5 ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

- 5.1 Els originals es troben a l'Arxiu Municipal de Girona.
- 5.2 No existeixen còpies.
- 5.3 L'Arxiu Municipal de Girona disposa de còpia dels textos literaris manuscrits de Joan Masó, algun dels quals fa referència a la seva activitat fotogràfica. Els originals estan en mans d'un particular de la ciutat de Girona.
- 5.4 En una col·lecció particular existeix un àlbum amb els positius en paper de totes les imatges i en el Centre d'Investigacions Arqueològiques de Girona (Museu d'Arqueologia de Catalunya-Girona) hi ha una col·lecció de quatre àlbums de fotografies de la segona meitat del segle XIX donada per Joan Masó el 1963.

5.5 Bibliografia:

Narcís-Jordi ARAGÓ, "La Girona d'en Joan Masó" a *Presència*, núm. 520 (novembre 1978). Girona, p. 20-23.

"La primera Girona en color a *Revista de Girona*, núm. 129 (juliol-agost 1988). P.6-7.

Lluís BATLLE i PRATS, "In memoriam Joan Masó i Valentí (1883-1973)" a *Anales del Instituto de Estudios Gerundenses*, vol. XXI (1972-1973). Girona, 1973, p. 362-363.

Joan BOADAS i RASET; Lluís-Esteve CASELLAS i SERRA; Teresa GARCIA ... [et al.], *Girona: guia de fons en imatge*, (Guies urbanes; 9). Girona: Ajuntament de Girona. Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI), 1999, p. 37-40.

Dolors GRAU i FERRANDO, *Un diccionari de fotògrafs. Una eina per a la datació de les imatges*. Treball de Màster d'Arxivística 1994-1995, p. 94.

Joan Masó i Valentí (1883-1973). Fotos, Col·lecció Girona en Imatges, 9. Ajuntament de Girona, 1994.

Emili MASSANAS i BURCET, "Fotografia en color" a "Els retratistes cronistes fotogràfics d'una època" a *Revista de Girona*, núm. 131 (novembre-desembre, 1988). Girona, p. 21.

"Joan Masó i Valentí (Girona 1883-1973)" a *Autocroms. Joan Masó i Valentí (1923-1924)*. Ajuntament de Girona, Girona, 1988.

Memòria de l'Arxiu Municipal de Girona 1993. Ajuntament de Girona, p. 4.

Memòria de l'Arxiu Municipal de Girona 1995. Ajuntament de Girona, p. 10.

Enric MIRAMBELL i BELLOC, *Historia de la impremta a la ciutat de Girona*, (Col·lecció de Monografies de l'Institut d'Estudis Gironins, núm. 15). Ajuntament de Girona, Institut d'Estudis Gironins, Diputació de Girona, 1988, p. 74-76, 200.

Marià OLIVER i ALBERTÍ, "Glossari. Un gironí" a *Los Sitios. Diario del Movimiento en Gerona*, núm. 9277 (4 novembre 1973). Prensa y Radio del Movimiento, Girona, p. 4.

Carme SAIS, Dolors CÀRCELES, " El fons Fontanet-Masó de l'Arxiu d'Imatges de l'Ajuntament de Girona" a *La Imatge i la recerca històrica. Ponències i Comunicacions*, (Col·lecció Textos i Documents, 5). Girona, 1992, p. 184-198.

Joan TARRÚS, Narcís COMADIRA, *Rafael Masó. Arquitecte Noucentista*. Col·legi d'Arquitecte de Catalunya, Lunweg Editores, SA, Barcelona 1996, p. 17-18.

6 ÀREA DE NOTES

- 6.1 La família conserva d'altres imatges de caràcter personal.
La datació extrema de l'any 1922 es deu a les primeres preses fotogràfiques de Joan Masó i Valentí.